

Pedagogija, didaktika, metodika

Vladimir Filipović

vladaf@matf.bg.ac.rs

Pedagogija i didaktika

- Predmet jedne nauke - naučne discipline je ono područje ili delatnost koju ta nauka istražuje i kojom se bavi

Pedagogija – „teorija vaspitanja“ je nauka o vaspitanju u najširem značenju tog pojma. Vaspitanje se danas uglavnom shvata kao moralno, intelektualno, fizičko-zdravstveno, estetsko i radno-tehničko

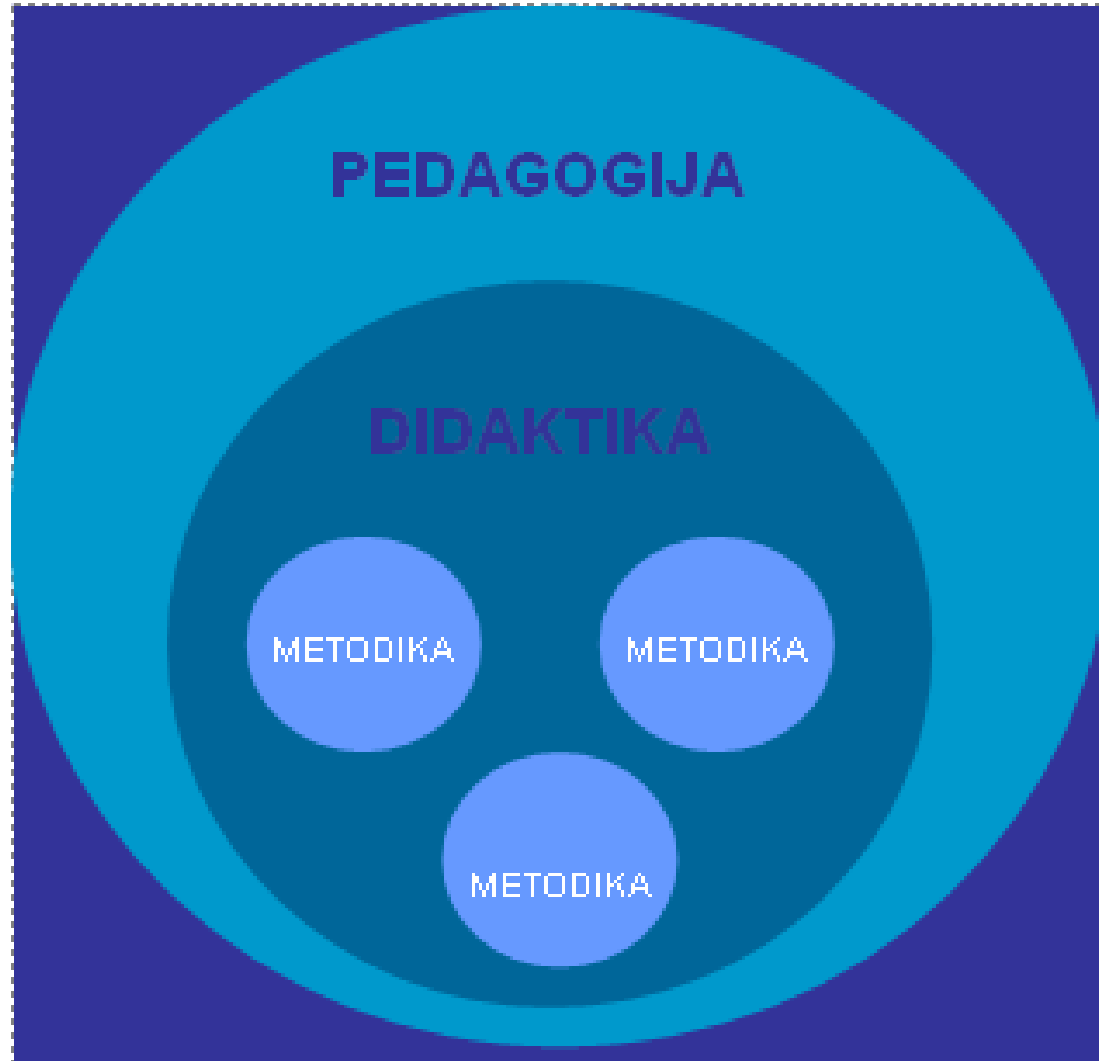
Didaktika – „teorija obrazovanja“ je teorijsko – tehnološka naučno-pedagoška disciplina koja proučava opšte zakonitosti i sredstva poučavanja i učenja u nastavi i van nje

Metodika

Metodika - "primenjena didaktika"

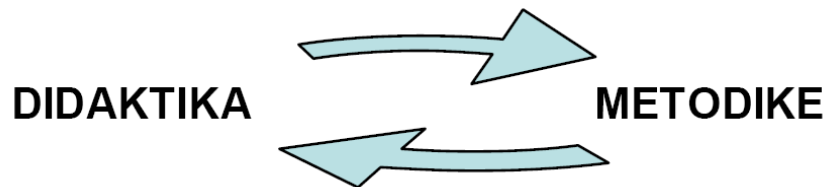
- Primena didaktičkih načela, zakonitosti, metoda,... u pojedinom nastavnom predmetu ili području
- Praktično orjentisana disciplina
- U prvom planu ima **konkretan nastavni sadržaj** iz konkretnog nastavnog predmeta koji učenici trebaju usvojiti kao znanje ili veštinu
- Metode, oblici i nastavna sredstva **specifični za pojedine** nastavne predmete, pa se radi o metodikama pojedinih nastavnih predmeta, pa i celina unutar predmeta

Metodika (2)

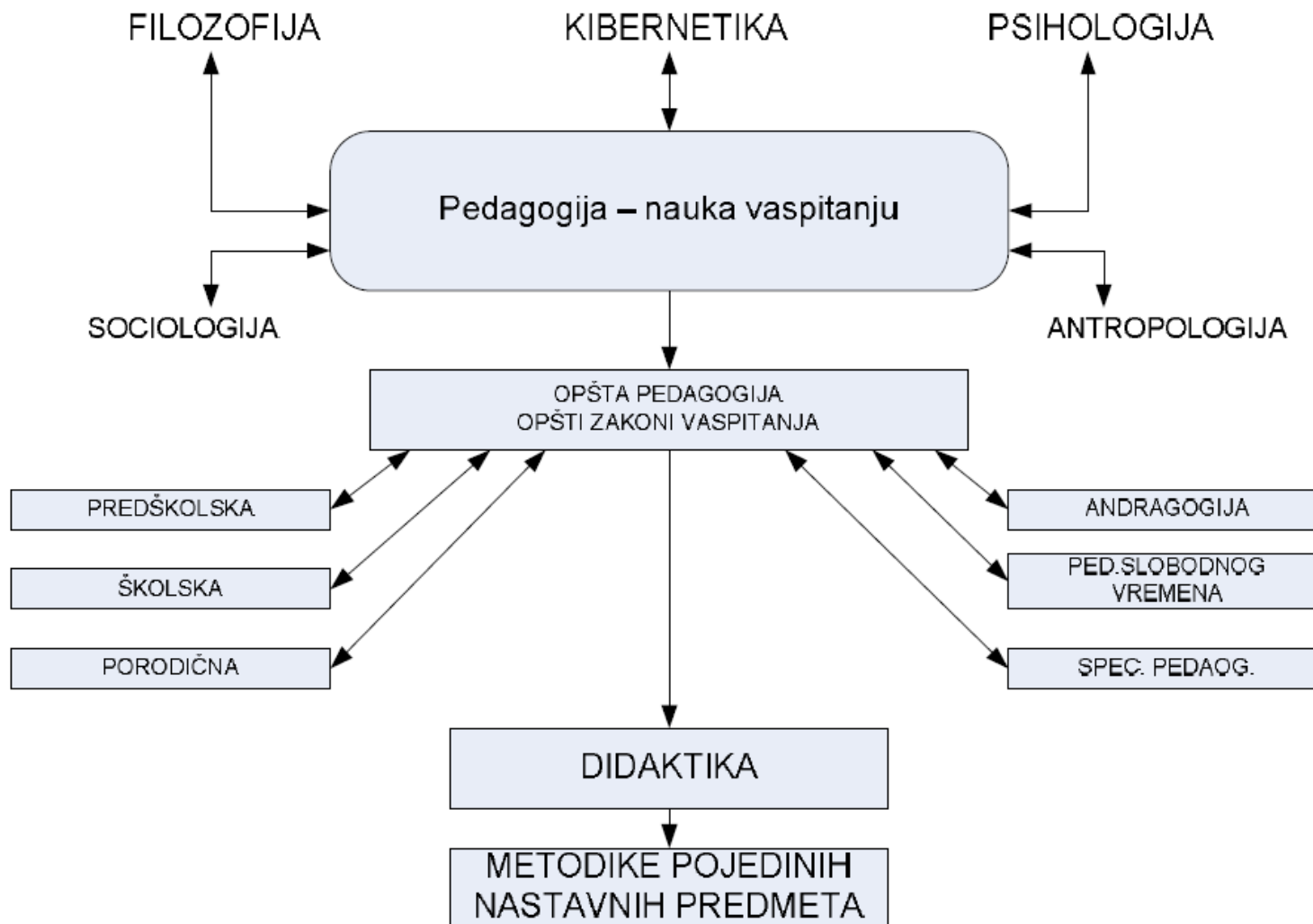
Metodika (3)

- Teoretičari u svojim raspravama posebno proučavaju didaktička i metodička pitanja. U praktičnom nastavnom radu, didaktika i metodike su u neraskidivoj **uzajamnoj i povratnoj vezi**

- **Sličnosti i razlike** između didaktike i metodike:
 - I didaktika i metodika se bave se nastavom, sadržajem obrazovanja, strukturom nastavnog procesa, nastavnim metodama, organizacijom nastave...
 - Didaktika predstavlja neku vrstu uopštenja metodike

Metodika (4)

Metodika (5)

- Metodike za konkretne nastavne predmete, odnosno celenie unutar nastavnih predmeta se izvode iz **međudnosa** više nauka:
 1. matične nauke (nastavni sadržaji)
 2. psihologije (učenik sa svojim karakteristikama)
 3. pedagogije (kako se učeniku prenose nastavni sadržaji)
 4. sociologija, etika, logika, ...

Metodika informatike

- Metodika informatike je teorijsko-tehnološka, naučno-pedagoška i didaktička disciplina koja proučava opšte zakonitosti i sredstva poučavanja i učenja u nastavi informatike.
- U oblasti informatičkog obrazovanja metodika informatike **proučava** pojedine pojave, njihove uzroke i posledice, **utvrđuje zakonitosti** tih pojava i **ukazuje** na nepovoljne i povoljne uzroke sa ciljem **da se postignu optimalni rezultati** u informatičkom obrazovanju.
- Metodika informatike jeste naučna disciplina, ako je izgradila svoj metodološki sistem, sistem svojih pravila, zakonitosti i spoznaja. Njena specifičnost je u tome što mora biti nešto više od nauke, nešto što nije i ne može biti samo nauka.

Metodika informatike (2)

- **Specifičnosti** koje informatika ima kao nastavni predmet u odnosu na druge nastavne predmete:
 - Informatika se počinje se proučavati u školama tek od 70-ih godina XX veka
 - Nastavni ciljevi i zadaci se često menjaju i dopunjuju, jer moraju da parate brzi razvoj informacione i komunikacione tehnologije (ICT)
 - Zastarevanje sadržaja je puno brže nego u nekim drugim naučnim područjima, npr. matematici, geografiji i sl.

Metodika informatike (3)

- Neophodno je odrediti koja su **temeljna** informatička znanja i veštine (osnovna znanja i veštine koje treba posedovati "informatički pismena" osoba):
 - Poznavanje računarske konfiguracije i osnova korišćenja operacionih sistema
 - Korišćenje programa za obradu teksta
 - Korišćenje programa za rad sa raširenima tabelama
 - Korišćenje programa za izradu prezentacija pomoću računara
 - Poznavanje osnova programiranja
 - Poznavanje Interneta i njegovih servisa, a posebno komunikacije pomoću elektronske pošte i korišćenja veba
 - Pretraživanje veba uz pomoć pretraživača i tematskih kataloga
 - Objavljivanje sadržaja kreiranjem HTML prezentacija

Metodika informatike (4)

- **Dodatna znanja** potrebna studentima koji se školuju za buduće nastavnike i profesore informatike u osnovnim i srednjim školama:
 - Znanja o ICT u obrazovanju i o metodologiji korišćenja ovih tehnologija u nastavi
 - Primena ICT u obrazovanju i kao dopune klasičnom obrazovanju, kao i kod obrazovanja na daljinu
 - Upotreba računara u nastavi i korišćenje obrazovnih paketa kao nastavnih pomagala
 - Učenje i obrazovanje na daljinu: definicija, prednosti, nedostaci, oblici, tehnologija i metode rada
 - Testiranje i ispitivanje pomoću računara
 - Korišćenje alata za sinhronu i asinhronu komunikaciju u obrazovanju

Metodika informatike (5)

- Studenti - budući nastavnici informatike treba da savladaju:
 - Osnove korišćenja autorskih alata za razvoj multimedialnih prezentacija
 - Izradu jednostavnijih obrazovnih hipermedijskih aplikacija, oslonjenih na HTML protokol
- Položaj nastavnog predmeta Informatika u sistemu osnovnoškolskog i srednješkolskog obrazovanja:
 - Informatika je izborni predmet u osnovnim školama – đaci je mogu izabrati, nastavnik daje ocenu, ali ta ocena ne ulazi u prosek
 - Informatika je zastupljena kao redovni predmet u srednjim školama. U različitim vrstama srednjih škola informatika se predaje s različitom fondom časova

Metodika informatike (6)

- Pretpostavke za **uspešnog učitelja** (profesora, nastavnika) bilo kog predmeta, a samim tim i informatike:
 - sklonost prema učiteljskom pozivu
 - poznavanje struke
 - osposobljenost u metodičkoj praksi i teoriji

Zahvalnica

Deo materijala, tj. sadržaja koji je uključen u ovu prezentaciju je preuzet od prof. dr Nataše Hoic-Božić, sa Odseka za Informatiku Univerziteta u Rijeci.

Deo sadržaja koji je uključen u ovu prezentaciju je preuzet iz knjige Metodika nastave informatike, autora prof. dr Kosta Voskresenski i doc. dr Dragana Glušac, sa Tehničkog fakulteta „Mihajlo Pupin“ u Zrenjaninu.